

למימר - כיון דאחשבינהו אותו אדם הוה להו משקה, הכא נמי, כיון דאחשבינהו - הוה להו משקה.

חומרת זיתים וענבים

הגמרא מבהירה שמהתורה רק בזיתים וענבים יש איסור סחיטה

3. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמה עמוד א

אמר רב חייא בר אשי אמר רב: דבר תורה - אינו חייב אלא על דריסת זיתים וענבים בלבד. וכן תני דבי מנשה: דבר תורה - אינו חייב אלא על דריסת זיתים וענבים בלבד. כלומר: אסרה תורה מלכסה, ודריסת זיתים וענבים הוא דהויא מלכסה, אבל שאר דריסות - לאו אורכייא דהכי, ולאו מלכסה נינהו.

הרשב"א מסביר שחומרת זיתים וענבים נובעת מזה שרובם עומדים לסחיטה. וקולת שזיפים וחבושים היא כיון שאין דרך לסוחטם כלל מפסיד אותם בסחיטתם. ורימונים נסחטים ע"י מקצת בני אדם ולכן אסורים מדרבנן

4. חדושי הרשב"א מסכת שבת דף קמה עמוד א

דבר תורה אינו חייב אלא על דריסת זיתים וענבים בלבד משום דרובן למשקין והלכך כשסוחטן הוה ליה כדש, אבל שאר פירות רובן לאכילה הן עומדין ואפילו יהיב דעתיה וסחית בטלה דעתו אצל רוב העולם ואפילו צריך לו לא חשיב משקה אלא אוכל.

ולענין פסק הלכה כללא דכולה שמעתין סוחטין בפגיעין ובפרישין ובעוזרדין וכל כיוצא בהן שאין דרכן של בני אדם לסוחטן, לפי שאינו אלא כמפסיד בהן [נ"א: כמפריד אוכל] אצל בני אדם, והלכך אילו רצה סוחט ואפילו לתוך הקערה, דלאו משקה הוא כלל כדעת הגאונים ז"ל, ושלא כדברי רש"י ז"ל, והדברים נראין כן באמת כדברי הגאונים ז"ל, אבל דברים שדרכן של בני אדם לסחוט אותן לעתים אסור לכתחלה כתותים ורימונים שהרי מקצת בני אדם סוחטים אותם ואינו מפסידן, אבל היוצא מהן מותר והוא שהכניסן לאוכלין דקיימא לן בשאר פירות כר' יהודה וכדפסיק רבי יוחנן,

ומשמע קצת שאם יהיה פרי אחר שרובו לסחיטה כגון תפוחים יהיה איסורו מהתורה (וכן דעת החזו"א בכמה מקומות)

אמנם הרמב"ם הדגיש שזהו דין פרטי לזיתים וענבים בלבד

5. רמב"ם הלכות שבת פרק ח הלכה י

הסוחט את הפירות להוציא מימיהן חייב משום מפרק, ואינו חייב עד שיהיה במשקין שסחט כגורגרת, ואין חייבים מן התורה אלא על דריסת זיתים וענבים בלבד.

בספר שביתת השבת (הרב מלצר תרע"ג) הסביר שבזיתים וענבים התכלית שלהם ויעיקר חשיבותם היא במיץ היוצא מהם שיש לו חשיבות יתירה

6. שביתת השבת באר רחובות פתיחה למלאכת דש

אחר שכתבתי זה הגיע לידי ספר פאר עץ חיים... וזה דוקא בזיתים וענבים בלבד שהביאו לתכליתו שנברא לזה והיינו השמן והיין שהוא חשוב טפי מתחלה שהיה בתוך הפרי, כל זה הוא בזיתים וענבים משא"כ בשאר פירות לא הוי תולדה דדש ולא תולדה דבורר, דגריעותא דשניהם איכא בהו, ומעליותא דידהו ליכא אפילו חדא, דלא הביאו לתכליתו כלל דהמשקה אינו חשוב יותר מהפרי גופא ולא נטעי כלל אדעתא דמשקה היוצא מהן וגם לא הוי ב' גופין נפרדין ולכן לא שייך בזה בורר אלא שניהם גוף אחד, ולא הוי אלא כמחתך חתיכה מאוכל וכו"ל עכ"ל.

מלאכת דש – סחיטת פירות

מקור הדין

במשנה מובא איסור סחיטת פירות בשבת וכן איסור שימוש במשקין שזבו מאליהן בשבת. ונחלקו ר' יהודה וחכמים האם איסור השימוש קיים גם בתותים ורימונים או רק בזיתים וענבים

1. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמג עמוד ב

משנה... אין סוחטין את הפירות להוציא מהן משקין דהוה ליה מפרק, תולדה דדישה, ואם יצאו מעצמן – אסורין גזיה שמה יסחוט לכתחילה. רבי יהודה אומר: אם לאוכלין הם מטונסין אותם פירות – היוצא מהן מותר – דלא ניחא ליה במה שזבו, וליכא למגזר בהן שמה יסחוט, ואם למשקין מטונסין – היוצא מהן אסור – דניחא ליה במאי דנפקא מינייהו, ונתקיימה מחשבתו, ואיכא למגזר שמה יסחוט, והכי אמרינן כדיליה, דטעמא דמשקין שזבו משום שמה יסחוט הוא.

...אמר רבה אמר רב יהודה אמר שמואל: מודה היה רבי יהודה לחכמים בזיתים וענבים, ומודים חכמים לרבי יהודה בשאר פירות. אמר ליה רבי ירמיה לרבי אבא: אלא במאי פליגי? – אמר ליה: לכי תשכח תעיין ות. אמר רב נחמן בר יצחק: מסתברא, בתותים ורימונים פליגי דאיכא דנעו להו למשקין, הלכך משו להו רבנן כזיתים וענבים, ור' יהודה פליג עלייהו, אבל שאר פירות – ליכא דנעו להו למשקין, הלכך מוודו רבנן בהם..

דתניא: זיתים שמשוך מהן שמן זכ מאליהו, כמו נהרות המושקין, וענבים שמשוך מהן יין, והכניסין בין לאוכל בין למשקין – היוצא מהן אסור. תותים שמשוך מהן מים, ורימונים שמשוך מהן יין, והכניסין לאוכלין – היוצא מהן מותר, למשקין ולסתם – היוצא מהן אסור, דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: בין לאוכלין בין למשקין – היוצא מהן אסור.

הגמרא מחלקת בין רמונים שדרך לסוחטן ולכן אסור לסוחטן בשבת לבין שזיפים וחבושים שאין דרך לסוחטן ולכן מותר לכתחילה לסוחטן

2. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמד עמוד א

אשכחן רבי יהודה דמודי לרבנן בזיתים וענבים. רבנן דמודו ליה לרבי יהודה בשאר פירות מנלן? – דתניא: סוחטין בפגיעין שזיפים ובפרישין כחוסים ובעוזרדין דלאו אורכייא דהכי, ואין כאן משום דש, אבל לא ברמונים דלאורכייא דהכי. ושל בית מנשיא בר מנחם היו סוחטין ברמונים היו רגילין לסחוט רמונים בחול, אלמא איכא דסחיתו להו, הלכך בשבת אסור.

נחלקו האמוראים מדוע נאסרה סחיטת רימונים יש אומרים שנאסר כיון שיש מקום שהסחיטה שלהם מקובלת ויש אומרים שעצם הסחיטה של אותו אדם נותנת להם חשיבות לאסור

...מנשיא בן מנחם הוי רובא דעלמא דמשום איזו לחודיה נקווי דרך רמונים לסחיטה? – אין, דתנן: המקיים קוצים בכרם, רבי אליעזר אומר: קדש, וחכמים אומרים: אינו מקדש אלא דבר שכמוהו מקיימין. ואמר רבי חנינא: מאי טעמא דרבי אליעזר – שכן בערביא מקיימין קוצי שדות לגמליהם אלמא: משום חד מקום דלחשבינהו, משוין להו דכר חשוי. מידי איריא; דערביא – אתרא הוא, ותשיות דרכים הוי חשבותא, הכא חד גנדל לחודיה הוא, – בטלה דעתו אצל כל אדם!

– אלא, היינו טעמא דרב נחמן, דלמר הלכה: אין סוחטין. כדרב חסדא אף על גב דלעלמא לא חשיב, כיון דלחשבי איזו – הוי לדידיה משקה, והכי מפרש רב נחמן לברייתא דלעיל: סוחטין בפגיעין ובפרישין למתק הפרי, ולא לצורך המשקה, אבל לא כרימונים ואפילו למתקן, דשל בית מנשיא הוי סוחטין בחול לצורך משקה, הלכך בשבת אסור אפילו למתק, ואיזו ואיכא חד דעביד לשם משקה, ולא משום דמנשיא רובא דעלמא, אלמא חושבין, אי שקית ליה למתק – אחי למעבד לשם משקה, וכיון דאיזו מחשבו ליה הוי משקה ומיחייב, אבל בפגיעין ליכא למיתק, דאין אדם עושה אותו למשקה; דאמר רב חסדא: תרדין שסחטן ונתנן במקוה – פוסלין את המקוה בשינוי מראה. והא לאו בני סחיטה נינהו! אלא מאי אית לך

דעת הב"ח שאסור לסחוט שום פרי למימיו וטעם ההיתר בשאר פירות הוא כשסוחטן 'למתקם' כלומר על מנת לאכול את בשרם ללא המיץ הבלוע בהם

11. ב"ח אורח חיים סימן שכ

וז"ל ההגהות (אות י על סמ"ק רפב, וכ"כ ר' ירוחם בשם רש"י ותוספות כיון שמחשיב את מימיהם אך לדעת הב"ח אין זו דעתם) על מ"ש כגון דגים שנכבשו בחומץ שאסור לסחוטן למימיהם וכו' אף על גב דהמים אינם מגופם אפילו הכי אסור לכתחלה כל שכן סוחט פירות דהמים יוצאים מגופם דאסור לסחוטן להוציא מימיהם ואם כן הא דשרי בפנים בשאר פירות חוץ מזיתים וענבים תותים ורימונים ושרי אפילו לסחוט לכתחלה דוקא למתק קאמר ואפילו למתק אסור בזיתים וענבים ותותים ורימונים גזירה אטו למשקין כיון שעשוי למשקין עכ"ל:

וכ"כ הבא"ח (ב יתרו ג) כה"ח (ה) לאסור סחיטת כל פרי לצורך מימיו.

סיכום הדעות בשאר פירות

בית יוסף: אם יש מקום אחד שנוהגים לסחוטו אסור בכל העולם.

רמ"א: אם יש מקום אחד שנהגו לסחוטו אסור באותו מקום. ובשאר מקומות מותר ובלבד שהטעם ששאר מקומות לא סוחטים אינו כיון שאין הפרי מצוי אצלם (ע"פ מג"א א).

מג"א (ס): אם יש אנשים בודדים שנוהגים לסחוטו אסור בכל העולם.

ב"ח (ז): אסור לסחוט שום פרי לצורך מימיו רק לצורך אכילתו

סחיטה לתוך אוכל

סחיטה לתוך אוכל מותרת אפילו בזיתים וענבים כיון שדין המשקה היוצא כאוכל

12. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמה עמוד א

אמר רבי זירא אמר רב חייא בר אשי אמר רב: סוחט אדם אשכול של ענבים לתוך הקדרה של תבשיל לתקנו, דמוכחא מילתא דלא למשקה צעי ליה, חלא לאוכל, ואין זה דרך פריקתו, והוי כמפריד אוכל מלובל, אבל לא לתוך הקערה דזמנין למשקה קאמי, ואף על גב דבקערה לא שתי איניש – לא מוכחא מילתא, ואיכא איסור.

וכן כתבו הר"ף, הרמב"ם והרשב"א שמותר לסחוט לתוך אוכל ודינו כאוכל

אמנם דעת ר"ח מדייק מהסוגיה של סחיטת כבשים למימיהם שאסורה ופוסק כר' יוחנן שאיסורה מהתורה ומוסיף שנראה שבכלל מימיהם גם שצריך לקדרה והוא הדין לענבים.

13. רבינו חננאל מסכת שבת דף קמה עמוד א

טעמא דר' יוחנן דהלכתא כוותיה דקיי"ל כל היכא דפליגי רב ושמואל ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן שסובר שהיא מהתורה. ולפיכך מדקדקין בדבריו להעמיד הלכה על בוריו. ר' יוחנן מתרץ לטעמיה סוחטין כבשים בשבת לצורך השבת. אבל לא למוצ"ש ואחד כבשים ואחד שלקות לגופן אבל למימיהם לא יסחוט ואם סחט נעשה כמי שסחט זיתים וענבים וחייב חטאת. ולא הפריש בסחיטתן למימיהם בין קדירה לקערה אלא הכל אסור. דהא סחיטת זיתים וענבים בין לקדירה ובין לקערה למימיהם הוא צריך. וא"ר יוחנן שהסוחט כבשים ושלקות למימיהם כסוחט זיתים וענבים וחייב חטאת. ומתוך אלו הדברים מתברר שאין הלכה לא כשמואל ולא כרב שאומ' סוחט אדם אשכול של ענבים לתוך הקדירה אבל לא לתוך הקערה.

פסק השו"ע והרמ"א

7. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שכ סעיף א

זיתים וענבים, אסור לסחוטן (ע"ל סי' רנ"ב ס"ה); ואם יצאו מעצמן, אסורים אפילו לא היו עומדים אלא לאכילה.

ותותים ורימונים, אסור לסחוטן; ואם יצאו מעצמן, אם עומדים לאכילה, מותר; ואם עומדים למשקים, אסור.

ושאר כל הפירות, מותר לסחוטן.

מעמד שאר פירות

הבית יוסף מסביר שכל פרי שיש מקום אחד שנוהג לסחוטו, דינו כרימונים ובלבד שסחטו אותו לרוויה ולא לרפואה

8. בית יוסף אורח חיים סימן שכ

אפילו אם רובא דעלמא אין נוהגין לסחוט אותו פרי למימיו אם נודע לנו שבשום מקום סוחטין אותו למימיו אסור לסחוטן כדאשכחן ברימונים שלא היו נוהגים לסחוטן ואפילו הכי אסור משום דבית מנשיא ואפילו מאן דאקשי ומנשיא הוי רובא דעלמא לא אקשי הכי אלא משום דכיון דיחידא הוא בטלה דעתו אבל אם היה מנהג מקום אחד לסחוטן הוה ניחא ליה דניחוש להם וכדחיישין למנהג ערביא גבי מקיים קוצים בכרם.

מיהו הגי' מילי כשדרך בני המקום ההוא לסחוטו לשנות מימיו להסיר הצמא או לתענוג אבל אם אין דרכם לסחוטו למימיו אלא לרפואה נראה לי דלא מיתסר משום הכי.

הרמ"א כותב בדברי הבית יוסף אך החמיר רק לאותו מקום

9. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שכ סעיף א

הגה: ובמקום שנהגו לסחוט איזה פירות לשנות מימיו מחמת צמא או תענוג, דינו כתותים ורימונים; אבל אם נהגו לסחוטו לרפואה לבדו, אין לחוש (ב"י).

וכל זה דוקא לסחוט אסור, אבל מותר למצוץ בפיו מן הענבים המשקה שבהן וכ"ש בשאר דברים (ב"י בשם ש"ל). ויש אוסרין למצוץ בפה מענבים וכיוצא בהם (הגה"מ פכ"א).

המג"א מבין שהרמ"א חולק על השו"ע ואוסר את הסחיטה רק באותו המקום שדרך לסחוטן. אולם דעת המג"א עצמו להחמיר שאפילו אין עיר שלימה שסוחטין אלא מקצת אנשים, יש להחמיר בסחיטתן למשקין בכל מקום

10. מגן אברהם סימן שכ ס"ק א

לכאורה צ"ע דהרב"י כתב ואם נודע לנו שבשום מקום סוחטין פרי א' אסור לסחוטן כדאשכחן ברימונים שאסורים לסחוטן משום דבי מנשיא שהיו רבים וכדחיישין למנהג ערביים גבי מקיים קוצים בכרם עכ"ל, א"כ משמע דאם במקום אחד נהגו לסחוט אסור בכל העולם לסחוטן ולמה כתב רמ"א ובמקום כו' משמע דבאותו מקום אסור דבשאר מקומות שרי, אבל נ"ל דמשה אמת ותורתו אמת ודברי הרב"י תמוהין דהא שקלא וטריא בגמרא אליבא דר"א ואנן קי"ל כחכמים כמ"ש בי"ד סי' רצ"ו סי"ד דדוקא באותו מקום שמקיימין קוצים אסור לקיימן ובשאר מקומות שרי א"כ ה"נ הדין כן...

א"כ צ"ל דר"ח ה"ק כיון דמקצת בני אדם סוחטין אותו והוא אחשבינהו ג"כ הו"ל משקה תדע דאל"כ למה קאמר בברייתא ושל בית מנשיא כו' אלא ע"כ טעמא דאחשבינהו לחוד לא מהני אם לא שמקצת ב"א סוחטין אותו ג"כ ואפי' אינן עיר שלימה

- ואפשר דלא מיתסר אלא כששותין מי סחיטת הפרי בלא תערובת משקה אחר (והלימודה נשתית בתערובת ומותר)
- אי נמי דלא מיתסר אלא כששותין מימיו לבד ואחר כך מערבין אותם אבל אם המנהג לסחוט מימיו לתוך משקה אחר שרי

המשנ"ב כותב שבמציאות של היום לא מתקיים הטעם השני של הב"י ולכן צריך להחמיר בסחיטת לימון

21. משנה ברורה סימן שכ ס"ק כב

ולפ"ז בזמן הזה שידוע שממלאין חבית למאות לשתות עם פאנ"ש באיזה מקומות צ"ע גדול אם מותר לסחוט בשבת לתוך משקה דאפשר דדמי לתותים ורמונים כיון דדרך לסחוט בכלים בפני עצמם וע"כ צריך ליזהר שיסחוט מקודם על הצוקער בפ"ע דהוי כמשקה הבא לאוכל.

סיכום הלכה למעשה בעמוד הבא

שו"ע פסק כרוב הראשונים להתיר לסחוט לתוך אוכל אפילו זיתים וענבים

14. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שכ סעיף ד

מותר לסחוט אשכול ענבים לתוך קדירה שיש בה תבשיל כדי לתקן האוכל, דהוה ליה משקה הבא לאוכל וכאוכל דמי; אבל אם אין בה תבשיל אסור.

בסעיף ז מביא השו"ע היתר סחיטת כבשים לגופן, ומזכיר גם את דעת ר"ח כי ש אומרים

15. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שכ סעיף ז

לסחוט כבשים (פי' פירות ומיני ירקות המונחים בחומץ ובמלח כדי שלא ירקבו) ושלוקות, אם לגופן, שא"צ למים ואינו סוחטן אלא לתקנם לאכילה, אפי' סוחט לתוך קערה שאין בה אוכל, מותר. ואם צריך למימיהן, מותר לסחוט לתוך קדירה שיש בה אוכל, אבל אם אין בה אוכל, אסור. ולר"ח, כל שהוא צריך למימיהן, חייב חטאת אפילו סחט לקדירה שיש בה אוכל. (ולדבריו, הסוחט אשכול לקדירה נמי אסור) (טור).

משנ"ב כותב שמשמעות דברי השו"ע היא שטוב לחוש לר"ח ולא לסחוט אפילו לתוך אוכל

16. משנה ברורה סימן שכ ס"ק ל

הביא ג"כ דעת ר"ח להורות דטוב להחמיר כדבריו והמחמיר תבא עליו ברכה וכמ"ש בתשובת הרא"ש שהובא בב"י:

בהלכות יו"ט הביא השו"ע טעם נוסף להיתר והוא כאשר הסחיטה מביאה לתיקון המאכל ומשמע שהוא טעם חלוףי ובטעם זה די ברוב

17. שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום טוב סימן תקה סעיף א

בהמה שהיא עומדת לאכילה ורוצה לחלוב אותה לאכול החלב, אם לקדירה שאין בה אוכלין, אסור. ואם יש בה אוכלין, מותר, וכגון שבא החלב לתקנו משנ"ב ה: עכ"פ שרוב החלב יהיה נצרך להאכל ועי"ז שרי אף מיעוט החלב הנשאר שאינו צריך להתבשיל; או שיש בה פרוורין והחלב נבלע בהם;

ובכל אופן סחיטה לתוך משקים אסורה

18. משנה ברורה סימן שכ ס"ק כח

(כח) שיש בה אוכל - וה"ה לתוך המוריים דהוי מאכל אבל לתוך המשקין אסור:

סחיטת לימון

הרא"ש כותב שכיון שלימון נועד לתבל, לעולם דינו כמשקה הבא לאוכל ומותר לסחוט

19. שו"ת הרא"ש כלל כב סימן ב

וששאלת על סחיטת לימוניש, נראה שהם בכלל שאר פירות שמותר לסחוטן, שאין דרך כלל לסחוט לימוניש לצורך משקה אלא לצורך אוכל ומותר לסחוט בשבת.

הב"י כותב טעמים להתיר גם בלימונדה למרות שהיא משקה ולא אוכל, אם בגלל שנשתה בתערובת מים ולא כמיץ ואם בגלל שנשחט לתוך מים ולא לכוס ריקה

20. בית יוסף אורח חיים סימן שכ

ויש לתמוה שבמצרים נוהגים לסחוט לימוני"ש לתוך מים שנתנו בהם סוכר לשתות לתענוג ואין נמנעין מפני כך לסחוט בשבת לתוך אותם מים ולא ראינו מי שמיחה בידם ולא ראינו מי שפקפק בדבר.

סיכום להלכה סחיטת פירות

סחיטה פירות בשבת – אסור לסחוט פירות בשבת בין בכלי ובין ביד לתוך כלי ריק (שו"ע שכ"א) או לתוך משקה (משנ"ב כח. חזו"ע ד קמב)

זיתים וענבים – איסור סחיטתם מהתורה כיון שהמשקה היוצא מהם חשוב ושאר פירות שדרך לסחוטן, איסור סחיטתם מדרבנן (חזו"ע עמ' קמה בהערות. מאמ"ר הקדמה לפרק צו. משמעות שש"כ ד) ויש אומרים שכיון שתפוזים רוב שימושם למשקה דינם כענבים (דרשו הע' 4 בשם הגריש"א וכדעת החזו"א שביעית כה לב) **פירות שדרך לסחוטן במקום אחד** – למנהג הספרדים יש לאסור סחיטתם בכל מקום (ב"י שכ) ולמנהג האשכנזים רק במקום שבו נהגו לסחוטם (רמ"א שם א) ובלבד והטעם שלא נהגו בשאר מקומות אינו רק מפני שלא מצויים אצליהם פירות אלו.

פירות שאין דרך לסחוטן – מעיקר הדין מותר לסחוט פירות שאין דרך לסחוטן בשום מקום (רמ"א שם). ויש מחמירים להתיר סחיטה רק לצורך אכילתם (ב"ח ב. בא"ח ב יתרו ג. כה"ח ח). ובכל אופן למעשה כיום אין פירות או ירקות שאין דרך לסחוטן ולכן כל הפירות והירקות אסורים בסחיטה.

מיץ שזב מהפירות מעצמו – בזיתים וענבים אסור בשתייה בשבת ובשאר פירות אם הם עומדים לאכילה מותר לשתות המשקים שזבו מהם מעצמם.

לימון – יש אומרים שגם היום מותר לסחוט לימון כדברי השו"ע בזמנו (חזו"ע שם קלד) ויש אומרים שכיון שבימינו נוהגים למלא חביות של מיץ לימון אסור לסחוט לימון בשבת כשאר פירות, ולכן יש לסחוטו על סוכר באופן שרוב המיץ נבלע בו (בא"ח שם ה בשם החיד"א. משנ"ב כב. כה"ח לו) ויש מי שאומר שלא מועילה סחיטה לסוכר כשכוונתו לעשותה משקה (חזו"א נו ז).

סחיטה לתוך אוכל – מותר לסחוט פירות לתוך אוכל ואפילו זיתים וענבים (שו"ע שם ד. בא"ח שם ד) ובאופן שרוב המשקה נבלע במאכל (משנ"ב תקה ה. חזו"ע ד קלו) ויש אומרים שהמחמיר בזה **בענבים תע"ב** (משנ"ב ל. שש"כ ה ד). ובכל אופן אסור לסחוט לקדרה ריקה על מנת לתת אחר כך לאוכל (משנ"ב יח).

ופירות שלא ראויים לאכילה כגון בוסר יש אומרים שמותר לסחוטן לאוכל על מנת לאכול לאלתר (חזו"ע ד קמ ע"פ ט"ז ועלת שבת) ויש אוסרים בכל אופן (בא"ח שם ד. משנ"ב יט ע"פ מג"א).

סחיטת ירקות כבושים – מותר לסחוט ירקות ממי הכבישה אם אינו צריך את הנוזלים אלא עושה כן לתיקון הפרי (שו"ע שם ז) וטוב לעשות זאת על מנת לאכלם לאלתר (שש"כ שם ח)

מציצת מיץ הפרי – בשאר פירות מותר למצוץ המשקה שלהן מתוכם לתוך הפה (רמ"א א) והוא הדין במציצת פת השרויה ברוטב (חזו"ע קמד) ובענבים נחלקו הפוסקים ולמעשה יש להחמיר (משנ"ב יב. חזו"ע ד קמג) ואם מכניס הפרי ממש לתוך פיו מותר (משנ"ב שם)

אכילת אשכולית עם כפית – מותר לאכול אשכולית עם כפית באופן שנוזהר שלא לסחוט אלא לאכול את בשרו, ובאופן זה אפילו אם נסחט מותר (מאמ"ר צו יד. שש"כ שם יב שהוא פס"ר בתרי דרבנן שנעשה כלאחר יד) אמנם לסחוט בכוונה בלחיצת כפית אסור (מאמ"ר שם טו)

חיתוך פירות בצלחת – יש אומרים שאסור לחתוך פירות בצלחת כיון שנסחט מהם מיץ שנשמר בה אלא יחתוך על משטח ישר (אבני ישיבה ב כח בשם הגריש"א) ויש אומרים שאין לחוש כיון שאינו זיתים וענבים ואינו מתכוין לסחיטה וגם לא ניחא ליה בה כיון שאינו מתכוין לשתות ומתעתד לשופכה (שם ובחזו"ע עמ' קמה)